

Dört Halife Dönemi (632-661)

Hiz. Muhammed Dönemi'nde (sav) temelleri atılan İslam kültür ve medeniyeti Dört Halife Dönemi'nde gerçekleştirilen faaliyetlerle gelişmeye devam etti. İslam Devleti'nin idari, ekonomik, askerî ve hukuki açıdan kurumsallaşması sağlandı.

Kaynak 4

(...) Kur'an'ın muhâfazasına yönelik Müslüman dünyada hâkim olan kanaat, 'Kur'an-ı Kerîm'in Hiz. Peygamber döneminde yazıldığı, ilk halife Hiz. Ebû Bekir döneminde cem (bir araya getirme) edilmek suretiyle iki kapak arasına alındığı ve üçüncü halife Hiz. Osman döneminde de çoğaltılarak günümüze kadar intikal ettirildiği' şeklindedir (Görsel 3.27). (...)

Aydın, 2008, s. 120.

Kaynak 5

(...) Kurulan İslam şehirlerinin çekirdeğini teşkil eden en önemli fizikî unsurlar "cami" ve "dâru'l-imâre"dir. Bu iki yapıdan özellikle cami, her zaman şehir çekirdeğinde yer almasından dolayı, şehir merkezini belirleyen en önemli unsur olmuştur. Ayrıca divan, beytûlmal, emirlik hamamı, hâpishane ve mezarlık gibi unsurlar da şehir bünyesinde yer almışlardır. (...)

Çil, 2009, s.93-94.

Kaynak 6

(...) Hiz. Ömer'in talimatı ile Küfe, Basra ve Fustat (Kahire) şehirleri kurulmuştur. Kurulan bu şehirlere, mevcut şehirlerin yönetim tarzında olduğu gibi; vali, katib, divan katibi, kadı ve askerlikten, güvenlikten, vergiden ve maliyeden sorumlu memurlar tayin etmiştir. Onun dönemimin diğer önemli olayları ise Hicri takvimin kabul edilmesi ve divan teşkilatının kurulmasıdır. Hicri takvimin başlangıcında, Hiz. Muhammed'in (sav) hicret tarihi olan 622 yılı esas alınmıştır. (...) Hiz. Ömer, halife olduğunda devletin kurumsallaşması için çalışmaları hızlandırmıştır. Açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri doğrultusunda faaliyet göstermek için ilk yaptığı icraatlardan birisi beytûlmal teşkilatını kurmak olmuştur. (...)

Akkuş, 2023, s.122-148.

Hiz. Ali, eğitime, bilime ve bilimsel çalışmalara büyük önem vermiş; İslam kültür ve medeniyetine önemli katkılarda bulunmuştur. Açtığı okullara öğretmenler görevlendirmiş, kendisi de bu okullarda derslere katılmıştır. "İlim bayrağımdır, nereye gitsem benimledir." sözü, onun ilme ve eğitime verdiği önemi açıkça göstermektedir.

2| Dört Halife Dönemi'ndeki uygulamalar, İslam kültür ve medeniyetine hangi alanlarda katkıda bulunmuştur? Düşüncelerinizi açıklayınız.

Dört Halife Dönemi'nde İslam kültür ve medeniyeti;

İdari alanda: Divan teşkilatı, vali ve kadı sistemi ile kurumsallaşmıştır.

Ekonomik alanda: Beytûlmal kurulmuş, vergiler düzenlenmiştir.

Askerî alanda: Yeni şehirler ve garnizonlar kurulmuştur.

Hukuki alanda: Hicri takvim kabul edilmiş, adalet sistemi geliştirilmiştir.

Eğitim ve bilimde: Okullar açılmış, ilim ve öğretime önem verilmiştir.